

T.C.
AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI
Katılım Politikası Başkanlığı

TÜRKİYE AVRUPA BİRLİĞİ İLİŞKİLERİNDE ÖNEMLİ TARİHLER
(1959 - 2017)

1959

- 31 Temmuz** Türkiye, Avrupa Ekonomik Topluluğu'na (AET) ortaklık için başvurdu.
Türkiye, kurulmasından sadece 19 ay sonra, 31 Temmuz 1959'da Dönemin Başbakanı Sayın Adnan Menderes ve Dışişleri Bakanı Sayın Fatin Rüştü Zorlu'nun girişimleriyle, AET'ye ortaklık başvurusunda bulundu.

1963

- 12 Eylül** Türkiye ile AET arasında bir ortaklık ilişkisi yaratan Ankara Anlaşması imzalandı.
27 Mayıs 1960 askeri darbesi ile kesintiye uğrayan ilişkiler nedeniyle Avrupa Ekonomik Topluluğu Türkiye'nin yapmış olduğu ortaklık başvurusunu ancak 1960 darbesinden 3 yıl sonra kabul etmiş ve Türkiye ile AET arasındaki ortaklık ilişkisinin hukuki altyapısını oluşturan Ankara Anlaşması 12 Eylül 1963'te imzalanmıştır.
TBMM'de 10 Şubat 1964 tarih ve 397 sayılı Kanunla onaylanarak Aralık 1964'te yürürlüğe giren bu antlaşma bir ortaklık antlaşmasıdır. Ortaklık antlaşması "Avrupa Topluluğu ile Topluluğa üye olmayan bir ülke arasında yapılan, o ülkenin tam üyeliğini veya o ülke ile Topluluk arasında gümrük birliği kurulmasını" öngören antlaşmadır. Bu antlaşma ile Türkiye AET'ye "ortak üye" olmuştur.

1964

- 1 Aralık** Ankara Anlaşması yürürlüğe girdi.
Hazırlık, Geçiş ve Gümrük Birliğinin kurulması olmak üzere 3 aşamadan oluşan Ankara Anlaşmasının nihai hedefi tam üyelikti.

1970

- 23 Kasım** Gümrük Birliği'ne ilişkin kuralları içeren Katma Protokol imzalandı.

1971

- 1 Eylül** Katma Protokol'ün ticari hükümleri "Geçici Anlaşma" ile yürürlüğe konuldu. AET, Türkiye'den ithal ettiği sanayi ürünlerine uyguladığı gümrük vergilerini ve miktar kısıtlamalarını (tekstil ürünleri hariç) tek taraflı olarak kaldırmış ve mali yardımları devreye soktu.
Buna karşılık, Türkiye'nin AET'den ithal ettiği sanayi ürünlerinde gümrük vergileri ve eş etkili tedbirleri tedricen sıfırlaması öngörülmüş ve böylece Gümrük Birliği'nin fiilen yürürlüğe girmesi için 22 yıllık bir süre tanınmıştır.

1973

- 1 Ocak** Katma Protokol yürürlüğe girdi.
Türkiye, Birinci Gümrük İndirimi ve Konsolide Liberasyon Listesi Uyumu'nu (Ortak Gümrük Tarifesi) gerçekleştirdi.
- 21 Mayıs** Türkiye ile AET arasında, "Birinci Genişleme"ye ilişkin görüşmeler mutabakat ile sonuçlandı.
- 30 Haziran** İngiltere, İrlanda ve Danimarka'yı kapsayan Birinci Genişleme'ye dair Tamamlayıcı Protokol, Türkiye ile AET arasında imzalandı.

1974

- 1 Ocak** Tamamlayıcı Protokol ile ilgili "Geçici Anlaşma" yürürlüğe girdi.

1976

1 Ocak Türkiye, İkinci Gümrük İndirimi ve Konsolide Liberasyon Listesi Uyumu'nu gerçekleştirdi.

1978

9 Ekim Türkiye, 70'li yılların ikinci yarısından itibaren yaşanan ekonomik sıkıntılar nedeniyle, 9 Ekim 1978'de Katma Protokolden kaynaklanan yükümlülüklerini süresiz olarak askıya aldığını duyurdu. Avrupa tarafı, Türkiye'nin bu talebini kabul etmek zorunda kaldı. Ancak, AET'nin Türkiye'ye yönelik yükümlülükleri devam etti. 1979'da gerçekleşen hükümet değişikliği sonucu göreve gelen yeni Hükümet, yükümlülükleri askıya almaktan vazgeçtiğini AET'ye bildirdi.

1980

9 Temmuz Federal Almanya 1957 yılında imzalanan ve aralarında Türkiye'nin de bulunduğu Avrupa Konseyi ülkelerinin büyük çoğunluğunun karşılıklı olarak vize uygulamasına son verdiği "Avrupa Konseyi Üyesi Ülkeler Arasında Şahısların Serbest Dolaşımı Anlaşması"nı 9 Temmuz 1980 tarihinde Türk vatandaşları için askıya aldığını Avrupa Konseyi Genel Sekreterliği'ne bildirdi.

Bildiride vize kararı, "Bu tedbir, asayiş nedeniyle gerekli görülmüştür. İltica hakkını kötüye kullanıp, ikamet ve yerleşme hakkıyla ilgili düzenlemelerin biçimini bozmak niyetiyle Almanya Federal Cumhuriyeti'nin sınırlarından giriş yapan Türk uyrukluların sayısı 1980'in ilk aylarında olağanüstü artış göstermiştir. Bu nedenle Almanya Federal Cumhuriyeti topraklarına girişin daha sıkı kontrol edilmesi kaçınılmazdır. Almanya Federal Cumhuriyeti üç yıllık bir sürenin ardından Türklere vize konusunu yeniden gözden geçirecektir" ifadeleriyle gerekçelendirildi.

Aynı yıl 24 Eylül'de Fransa da Federal Almanya'yı izleyecek ve aynı yöntemle, yani Avrupa Konseyi bünyesindeki anlaşmayı Türkler için askıya aldığını bildirerek vize uygulaması başlattı.

19 Eylül Ortaklığın Geliştirilmesine ilişkin 1/80 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı ile Ortaklık Konseyi, tarım ürünlerinin tamamına yakın bir kısmında Türkiye'ye uygulanan gümrük vergilerinin 1987 yılına kadar sıfıra indirilmesini kararlaştırdı.

1982

22 Ocak Avrupa Parlamentosu, Konsey ve Avrupa Toplulukları Komisyonundan, Türkiye'ye yapılacak mali yardımların insan haklarına saygı ve demokratik özgürlükler temin edilene kadar askıya alınmasını istedi. Türkiye'de genel seçimlerin yapılması ve TBMM'nin oluşmasına kadar Karma Parlamento Komisyonunun Avrupa kanadının görevinin yenilenmemesi kararını aldı.

Türkiye'nin geçiş dönemindeki yükümlülüklerini yerine getiremediği gerekçesiyle 1978-1988 yılları arasında gümrük indirimlerinin de durdurulması kararı alındı.

1986

16 Eylül 12 Eylül 1980 tarihinden itibaren Daimi Temsilciler düzeyinde toplanan Türkiye-AET Ortaklık Konseyi Bakanlar düzeyinde toplandı. Böylece, 12 Eylül darbesinden itibaren fiilen dondurulmuş durumda bulunan Türkiye-AET ilişkilerinin yeniden canlandırılması süreci başladı.

1987

14 Nisan Türkiye AT'ye tam üye olmak üzere, Roma Antlaşması'nın 237'nci, AKÇT Antlaşması'nın 98'inci ve EURATOM Antlaşması'nın 205'inci maddelerine istinaden ayrı ayrı müracaat etti.

1988

15 Eylül Avrupa Parlamentosu, KPK çalışmalarına yeniden başlama kararı aldı.

1989

18 Aralık Soğuk Savaşın son günlerinde Batı Avrupa ülkeleri, Türkiye'den çok II. Dünya Savaşı sonrasında ayrı düşükleri Merkezi ve Doğu Avrupa ülkeleri ile tekrar bir araya gelmek istiyorlardı. Bu nedenle Türkiye'nin üyelik arzusu başta Almanya

olmak üzere Avrupa Topluluğu tarafından dikkate alınmadı.

Avrupa Komisyonu, Türkiye'nin tam üyelik başvurusu konusundaki "Görüş"ünde (Avis), Topluluğun, kendi iç pazarını tamamlayabilme sürecinden önce (1992), yeni bir üyeyi kabul edemeyeceği ve Türkiye'nin, katılmaya ehil olmakla birlikte, katılımından önce, ekonomik, sosyal ve siyasal alanda gelişmesine ihtiyaç duyulduğu hususlarına yer verdi.

1990

6 Haziran Avrupa Komisyonu, Türkiye ile her alanda işbirliğinin başlatılması ve hızlandırılması konusundaki önlemleri içeren bir "İşbirliği Paketi"ni hazırlayarak Avrupa Konseyi'nin olurlarına sundu.

1994

30 Temmuz Avrupa Komisyonu, Gümrük Birliği'nin, Türkiye-AT arasında 1963 yılında imzalanan Ankara Anlaşması'nda belirtildiği şekilde gerçekleşmesini sağlayıcı ilkeleri tespit etti.

1995

13 Aralık "Gümrük Birliğinin Son Döneminin Uygulanmaya Konmasına ilişkin 1/95 Sayılı Türkiye-AT Ortaklık Konseyi Kararı" Avrupa Parlamentosu tarafından onaylandı.

31 Aralık Ankara Anlaşması uyarınca, Türkiye'nin AB ile entegrasyonunda 22 yıl süren "Geçiş Dönemi" tamamlandı.

1996

1 Ocak Türkiye ile AB arasında sanayi ürünleri ve işlenmiş tarım ürünlerini kapsayan Gümrük Birliği tesis edildi.

19 Şubat AB-Türkiye Gümrük Birliği Ortaklık Komitesi ilk toplantısı gerçekleşti.

25 Temmuz Türkiye-AKÇT Serbest Ticaret Anlaşması imzalandı.

1997

12-13 Aralık Lüksemburg Avrupa Konseyi Zirve Toplantısında, AB'nin Beşinci Genişlemesine dair kararlar alındı, Türkiye'nin ismi aday ülkeler arasında zikredilmedi. Ancak üyeliğe ehil olduğu belirtildi.

Bu kararın takiben Ankara AB ile siyasi diyalogun dondurulması kararını aldı.

1998

3 Mart Türkiye- AB ilişkilerinin geliştirilmesine yönelik olarak Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan "Türkiye için Avrupa Stratejisi" başlıklı belge açıklandı.

4 Kasım Avrupa Komisyonu tarafından Türkiye'nin katılım yönünde ilerlemesine ilişkin Komisyon görüşlerini içeren ilk "Türkiye'nin Katılım Yönünde İlerlemesi Üzerine Komisyon'un 1998 Düzenli Raporu " ve "Genişleme Strateji Belgesi" yayımlandı.

1999

13 Ekim Avrupa Komisyonu tarafından "Türkiye'nin Katılım Yönünde İlerlemesi Üzerine Komisyon'un 1999 Düzenli Raporu " ve "Genişleme Strateji Belgesi" yayımlandı.

10-11 Aralık Helsinki'de gerçekleştirilen AB Zirvesinde Türkiye'ye adaylık statüsü tanındı.

Almanya ve Fransa'da Türkiye'nin üyeliği konusunda daha ılımlı iktidarların göreve gelmesi ile Avrupa'daki siyasi atmosfer Türkiye'nin lehine dönmüştü. Helsinki Zirvesi ile Türkiye'nin 40 yıldır süregelen üyelik hedefi net ve somut bir perspektif kazanmıştı.

2000

11 Nisan 3/2000 sayılı Türkiye-AB Ortaklık Konseyi Kararı ile Ortaklık Komitesi altında 8 Alt Komite kuruldu.

4 Temmuz Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, 4 Temmuz 2000 tarihli ve 4587 sayılı Kanun ile

Başbakanlığa bağlı olarak kuruldu.

Türkiye'nin aday ülke olmasıyla önemli eşik aşılmıştı ancak süreçte atılması gereken adımlar vardı. AB üyelik hedefi topyekûn zihinsel dönüşüm ve değişim gerektiren bir süreçti. Türkiye'nin bu süreci titizlikle yürütmesi gerekiyordu. AB'ye uyum için yürütülecek etkin, düzenli ve sürekli bir çalışma ve kurumlar arası koordinasyon için Avrupa Birliği Genel Sekreterliği kuruldu.

8 Kasım Avrupa Komisyonu Türkiye için Katılı Ortaklığı Belgesi taslağını ve "Türkiye'nin Katılım Yönünde İlerlemesi Üzerine Komisyon'un 2000 Düzenli Raporu" ile "Genişleme Strateji Belgesi"ni açıkladı.

2001

8 Mart AB Bakanlar Konseyi Türkiye için ilk Katılım Ortaklığı Belgesi'ni kabul etti. Katılım Ortaklığı Belgesinde Türkiye'nin, Kopenhag siyasi ve ekonomik kriterlerinin yanı sıra Avrupa Birliği müktesebatına uyum sağlaması için kısa ve orta vadede yerine getirmesi gereken öncelikler yer alıyordu.

Katılım Ortaklığı Belgesi: Türkiye Cumhuriyeti ile Katılım Ortaklığında Yer Alan İlkeler, Öncelikler, Ara Hedefler ve Koşullara İlişkin 8 Mart 2001 tarihli ve 2001/235/AT sayılı Konsey Kararı (24 Mart 2001 tarih ve L 85 sayılı AB Resmi Gazetesi)

19 Mart Türkiye, Katılım Ortaklığı Belgesine cevaben ilk Ulusal Programını kabul etti. Kopenhag siyasi ve ekonomik kriterlerinin yanı sıra Avrupa Birliği müktesebatına uyum amacıyla kısa ve orta vadede atacağı adımları belirledi.

Ulusal Program: "Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı ile Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair 19 Mart 2001 tarih ve 2001/2129 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı(24 Mart 2001 tarih ve 24352 Mükerrer sayılı Resmi Gazete)"

13 Kasım "Türkiye'nin Avrupa Birliğine Katılım Sürecine İlişkin 2001 Yılı İlerleme Raporu" ve "Genişleme Strateji Belgesi" yayımlandı.

2002

20 Kasım "Türkiye'nin Avrupa Birliğine Katılım Sürecine İlişkin 2002 Yılı İlerleme Raporu" ve "Genişleme Strateji Belgesi" yayımlandı.

12-13 Aralık AB Kopenhag Zirvesi sonuç bildirisinde "Komisyonun raporu ve önerisi temelinde, Türkiye'nin Kopenhag siyasi kriterlerini karşıladığına karar verilmesi halinde, 2004 Aralık ayında yapılacak Zirvede müzakerelerin gecikme olmaksızın başlatılacağı" ifadesi yer aldı.

2003

19 Nisan Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde "AB Uyum Komisyonu" kuruldu.

19 Mayıs AB Bakanlar Konseyi Türkiye için Katılım Ortaklığı Belgesi'ni kabul etti. (12 Haziran 2003 tarihli ve L 145 sayılı AB Resmi Gazetesi)

23 Haziran Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı 2003/5930 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kabul edildi. (24 Temmuz 2003 tarih ve 25178 Mükerrer sayılı Resmi Gazete)

5 Kasım "Türkiye'nin Avrupa Birliğine Katılım Sürecine İlişkin 2003 Yılı İlerleme Raporu" ve "Genişleme Strateji Belgesi" yayımlandı.

2004

24 Nisan Kıbrıs'ta referandum yapıldı. Kıbrıs Türk halkının yüzde 64.9'u Annan Planı'nı onaylarken, Kıbrıs Rum Kesimi'nde ise halkın yüzde 75.83'ü Plan'ı reddetti.

6 Ekim "Türkiye'nin Katılım Yönünde İlerlemesi Hakkında 2004 Yılı Düzenli Raporu" ve Rapora bağlı Tavsiye Belgesi yayımlandı. Avrupa Komisyonu Türkiye'nin siyasi kriterleri gerekli ölçüde karşıladığını belirterek Birliğe katılım müzakerelerinin

başlatılması tavsiyesinde bulunuldu.

29 Ekim AB Anayasası Roma'da imzalandı. Anayasa ile birlikte imzaya açılan Nihai Senet ile üye ülkelerin yansıra Anayasa'ya ilişkin çalışmaları yürüten Hükümetler arası Konferansa katılan aday ülkeler (Türkiye, Bulgaristan ve Romanya) tarafından da imzalandı.

16-17 Aralık AB Brüksel Zirvesinde, Türkiye'nin siyasi kriterleri yeterli ölçüde yerine getirdiği teyit edildi ve katılım müzakerelerinin 3 Ekim 2005 tarihinde başlanması karara bağlandı.

2005

3 Haziran Devlet Bakanı Sayın Ali Babacan, Avrupa Birliği ile yapılacak tam üyelik müzakerelerinde "Başmüzakereci" görevini yürütmekle görevlendirildi.

29 Haziran "Türkiye için Müzakere Çerçeve Belgesi ve İlgili Diğer Belgeler" yayımlandı.

29 Temmuz Ankara Anlaşması'nın AB'nin 1 Mayıs 2004 tarihli 5. Genişlemesi doğrultusunda uyarlanması ve Gümrük Birliği uygulamalarının yeni AB üyelerini de kapsayacak şekilde genişletilmesine yönelik Ek Protokol Türkiye tarafından imzalandı. Söz konusu imzanın Ek Protokol'de atıfta bulunulan GKRY'nin tanınması anlamına gelmeyeceğine ilişkin aynı gün yayımlanan deklarasyon eşliğinde AB Konseyi Dönem Başkanlığına (Birleşik Krallık) iletildi.

21 Eylül AB, Türkiye'nin 29 Temmuz 2005 tarihli deklarasyonuna cevaben bir karşı deklarasyon yayımladı. Deklarasyonda "tüm AB Üyesi ülkelerin tanınması, katılım sürecinin zaruri bir parçasıdır" ifadesi yer aldı.

3 Ekim Lüksemburg'da yapılan Hükümetler arası Konferans ile AB, Türkiye ile tam üyelik müzakerelerini başlattı.

20 Ekim Üyelik müzakerelerinin ilk aşamasını oluşturan "Tarama Süreci", 25. Bilim ve Araştırma faslında düzenlenen tanıtıcı tarama toplantısı ile başladı ve tüm fasıllardaki tarama toplantıları 13 Ekim 2006 tarihinde yapılan 23. Yargı ve Temel Haklar fash ayrıntılı tarama toplantısı ile tamamlandı.

9 Kasım Avrupa Komisyonu tarafından "Türkiye 2005 İlerleme Raporu" ve "Genişleme Strateji Belgesi" yayımlandı.

2006

20 Ocak Türkiye, Kıbrıs sorununun çözümüne yönelik yeni planı BM Genel Sekreteri Sayın Kofi Annan'a sundu. Bu planda, Türk limanlarının Rumlara açılması karşılığında, KKTC'ye uygulanan izolasyonların kaldırılması istendi.

23 Ocak Gözden geçirilmiş Katılım Ortaklığı Belgesi AB Konseyi tarafından kabul edildi. "Türkiye ile Katılım Ortaklığı Belgesi'nde Yer Alan İlkeler, Öncelikler ve Koşullara İlişkin 23 Ocak 2006 tarih ve 2006/35/AT sayılı Konsey Kararı" (26 Ocak 2006 tarihli ve L 22 sayılı Avrupa Birliği Resmi Gazetesi)

12 Haziran Taraması tamamlanan 25. Bilim ve Araştırma faslı, Avusturya Dönem Başkanlığı sırasında Lüksemburg'da düzenlenen Hükümetlerarası Konferans'ta açıldı. Türkiye'nin gerekli kriterleri yerine getirdiği belirtildi ve bu fasıl aynı toplantıda geçici olarak kapatıldı.

31 Temmuz Avrupa Komisyonunun, 2006 yılına kadar çeşitli mali yardım programları (ISPA, SAPARD, PHARE, CARDS, Türkiye Tüzüğü) kapsamında sağladığı mali yardımlar, 2007-2013 döneminde "Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı" (Instrument for Pre-Accession-IPA) adı verilen yeni ve tek bir çerçeve mekanizma kapsamına alındı. "Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) 17 Temmuz 2006 tarih ve 1085/2006 sayılı Konsey Tüzüğü" (31 Temmuz 2006 tarihli ve L 210 sayılı Avrupa Birliği Resmi Gazetesi)

8 Kasım "Türkiye 2006 yılı İlerleme Raporu" ve "2006-2007 Genişleme Stratejisi" yayımlandı. Avrupa Komisyonu, imzalanan Ek Protokol'e karşın, limanların ve

havaalanlarının Kıbrıs Rum kesiminin kullanımına açılmadığı tespitinde bulundu ve Türkiye'ye 14-15 Aralık'taki liderler zirvesine kadar süre verdi.

13 Kasım AB Konseyi, İstanbul'un 2010 yılında Avrupa Kültür Başkenti olmasını onayladı.

11 Aralık AB Genel İşler Konseyi'nde bir araya gelen AB üye ülkelerinin Dışişleri Bakanları, 9 Kasım 2006 tarihli Komisyon Tavsiyesini kabul ederek, Türkiye'nin Ek Protokol'e ilişkin taahhütlerini (Türkiye'den deniz ve hava limanlarını Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'ne açması) yerine getirdiğini doğrulayana kadar, 8 faslın müzakereler açılmayacağını ve hiçbir faslın geçici olarak kapatılmayacağını kararlaştırdı.

Söz konusu kararda, "Konsey, Türkiye, gümrük birliğini Kıbrıs da dâhil olmak üzere on üye ülkeyi kapsayacak şekilde genişleten AB-Türkiye Ortaklık Anlaşması'nın Ek Protokolü'nde yer alan taahhütlerini yerine getirene kadar, Türkiye'nin Kıbrıs Cumhuriyeti'ne getirdiği kısıtlamalarla ilgili sekiz faslın müzakerelerinin askıya alınmasına ve diğer fasılların kapanmamasına karar vermiştir" ifadesi yer almaktaydı.

Bu fasıllara aşağıda yer verilmiştir.

1. Fasl: Malların Serbest Dolaşımı
3. Fasl: İş Kurma Hakkı ve Hizmet Sunumu Serbestisi
9. Fasl: Mali Hizmetler
11. Fasl: Tarım ve Kırsal Kalkınma
13. Fasl: Balıkçılık
14. Fasl: Taşımacılık Politikası
29. Fasl: Gümrük Birliği
30. Fasl: Dış İlişkiler

14-15 Aralık AB Brüksel Zirve'sinde AB Genel İşler Konseyi'nin 11 Aralık 2006 tarihli önerisi aynen kabul edildi.

2007

29 Mart Almanya Dönem Başkanlığı sırasında 20. İşletme ve Sanayi Politikası faslı müzakerelere açıldı.

17 Nisan Türkiye'nin AB Müktesebatına Uyum Programı açıklandı.

26 Haziran Fransa, 5 faslın (11.Tarım ve Kırsal Kalkınma, 17. Ekonomik ve Parasal Politika, 22.Bölgesel Politika ve Yapısal Araçların Koordinasyonu, 33. ve Bütçesel Hükümler, 35. Kurumlar) müzakereye açılmasına, bu fasılların üyelik ile doğrudan ilgisi olması gerekçesiyle izin vermeyeceğini açıkladı.

26 Haziran AB Konseyi Almanya Dönem Başkanlığı sırasında 18. İstatistik ve 32. Mali Kontrol fasılları müzakerelere açıldı.

6 Kasım "Türkiye 2007 yılı İlerleme Raporu" ve "2007-2008 Genişleme Stratejisi" yayımlandı.

19 Aralık AB Konseyi Portekiz Dönem Başkanlığı sırasında 28. Tüketicinin ve Sağlığın Korunması ile 21. Trans-Avrupa Ağları fasılları müzakerelere açıldı.

2008

18 Şubat AB Konseyi Türkiye için Katılım Ortaklığı Belgesini kabul etti. "2006/35/EC Sayılı Kararın Feshine ve Türkiye ile Katılım Ortaklığının Kapsadığı İlkeler, Öncelikler ve Koşullara Dair 18 Şubat 2008 tarih ve 2008/157/EC sayılı Konsey Kararı" {26 Şubat 2008 tarihli ve L 51 sayılı AB Resmi Gazetesi}

17 Haziran AB Konseyi Slovenya Dönem Başkanlığı sırasında 6. Şirketler Hukuku ve 7. Fikri Mülkiyet Hukuku fasılları müzakerelere açıldı.

5 Kasım "Türkiye 2008 yılı İlerleme Raporu" ve "2008-2009 Genişleme Stratejisi" yayımlandı.

19 Aralık AB Konseyi Fransa Dönem Başkanlığı sırasında 4. Sermayenin Serbest Dolaşımı

ile 10. Bilgi Toplumu ve Medya fasılları müzakerelere açıldı.

31 Aralık Ulusal Program: "Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı ile Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair 10 Kasım 2008 tarih ve 2008/14481 sayılı Karar" {31 Aralık 2008 tarih ve 27097 (5. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete}

2009

10 Ocak Devlet Bakanı Sayın Egemen Bağış, Avrupa Birliği makamları ile yapılacak tam üyelik müzakerelerinde "Başmüzakereci" görevini yürütmekle görevlendirildi.
Türkiye-AB ilişkileri tarihçesi açısından ilk kez sadece Avrupa Birliği'nden sorumlu bir Devlet Bakanı ve Başmüzakerecinin atanması, sürecin arkasındaki siyasi kararlılığı gözler önüne sermiştir.

30 Haziran AB Konseyi Çek Cumhuriyeti Dönem Başkanlığı sırasında 16. Vergilendirme faslı müzakerelere açıldı.

14 Ekim "Türkiye 2009 yılı İlerleme Raporu" ve "2009-2010 Genişleme Stratejisi" yayımlandı.

8 Aralık Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY), 8 Aralık 2009 tarihli Genel İşler Konseyi toplantısında, 6 fasılda ilerleme kaydedilmesini tek taraflı olarak bloke ettiğini ve Türkiye ile ilişkilerin normalleşmesi şartına bağladığını beyan etti.

GKRY'nin tek taraflı olarak bloke ettiği fasıllar:

2. Fasıll: İşçilerin Serbest Dolaşımı
15. Fasıll: Enerji
23. Fasıll: Yargı ve Temel Haklar
24. Fasıll: Adalet, Özgürlük ve Güvenlik
26. Fasıll: Eğitim ve Kültür
31. Fasıll: Dış, Güvenlik ve Savunma Politikası

21 Aralık AB Konseyi İsveç Dönem Başkanlığı sırasında 27. Çevre faslı müzakerelere açıldı.

2010

30 Haziran AB Konseyi İspanya Dönem Başkanlığı sırasında 12. Gıda Güvenliği, Veterinerlik ve Bitki Sağlığı faslı müzakerelere açıldı.

9 Kasım "Türkiye 2010 yılı İlerleme Raporu" ve "2010-2011 Genişleme Stratejisi" yayımlandı.

2011

8 Haziran Avrupa Birliği Bakanlığı kuruldu.
Türkiye'nin, Avrupa Birliği üyeliği sürecine ilişkin faaliyetleri koordine etmek amacıyla kurulan Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, Avrupa Birliği Bakanlığı olarak yeniden yapılandırıldı. Avrupa Birliği makamları ile yapılacak tam üyelik müzakerelerinin, tüm koordinasyonu ve yönlendirilmesi Avrupa Birliği Bakanlığı bünyesinde toplandı. Bu adım Türkiye'nin müzakereleri yürütme konusundaki kararlılığını ortaya koydu.

12 Temmuz Türkiye Ulusal Ajansı Avrupa Birliği Bakanlığı'na bağlandı.

12 Ekim "Türkiye 2011 yılı İlerleme Raporu" ve "2011-2012 Genişleme Stratejisi" yayımlandı. Avrupa Komisyonu, Türkiye'nin reform sürecine destek olmayı ve müzakerelere ivme kazandırmayı hedefleyen "Pozitif Gündem" kapsamında çalışılmasını önerildi.

2012

9 Mart Bu tarihten sonra 3 yıl süreyle Alt-Komiteler toplanmadı. Çalışma yöntemi değiştirilen Alt Komiteler ilk kez Şubat 2015'ten sonra toplanmaya başladı.

17 Mayıs Pozitif Gündemin açılış toplantısı yapıldı. 23. Yargı ve Temel Haklar faslı Çalışma

	Grubu Pozitif Gündem kapsamında ilk toplantısını yaptı.
12 Nisan	120. Türkiye-AB Ortaklık Komitesi Toplantısı Brüksel’de yapıldı.
22 Haziran	50. Türkiye-AB Ortaklık Konseyi Toplantısı Brüksel’de yapıldı.
10 Ekim	“Türkiye 2012 yılı İlerleme Raporu” ve “2012-2013 Genişleme Stratejisi” yayımlandı.
2013	
12 Şubat	Fransa, 22. Bölgesel Politika ve Yapısal Araçların Koordinasyonu faslı üzerindeki engelini kaldırdı.
25 Haziran	AB Genel İşler Konseyi 22. Bölgesel Politika ve Yapısal Araçların Koordinasyonu falının müzakereye açılacağı Hükümetlerarası Konferansın tarihinin 2013 Türkiye İlerleme Raporunun yayımlanmasının ardından belirlenmesine karar verdi.
12 Nisan	121. Türkiye-AB Ortaklık Komitesi Toplantısı Brüksel’de yapıldı.
27 Mayıs	51. Türkiye-AB Ortaklık Konseyi Toplantısı Brüksel’de yapıldı.
16 Ekim	“Türkiye 2013 yılı İlerleme Raporu” ve “2013-2014 Genişleme Stratejisi ve Başlıca Zorluklar Bildirimi” yayımlandı.
5 Kasım	AB Konseyi Litvanya Dönem Başkanlığı sırasında 22. Bölgesel Politikalar ve Yapısal Araçların Koordinasyonu faslı müzakerelere açıldı.
16 Aralık	AB ile Vize Serbestisi Diyalogu Mutabakat Zaptı ve Geri Kabul Anlaşması imzalanarak nihai hedefi Türk vatandaşlarına uygulanan Schengen vizesinin kaldırılması olan Vize Muafiyeti Süreci resmen başlatıldı. 16 Aralık 2013 tarihi Türkiye- AB ilişkilerinde yeni bir dönüm noktası oldu. AB ile Vize Serbestisi Diyaloguna İlişkin Mutabakat Zaptı ve Geri Kabul Anlaşmasının imzalanması ile tam 33 yıl önce 1980 darbesiyle vatandaşlarımızın önüne konulan vize engelinin aşılmasında önemli bir adım atılmış oldu.
26 Aralık	Sayın Mevlüt Çavuşoğlu, Avrupa Birliği Bakanı ve Başmüzakerecilik görevini Sayın Egemen Bağış’tan devraldı.
2014	
31 Ocak	Ülkemiz ile AB arasındaki Vize Serbestisi Diyalogu ilk görüşmeleri, Dışişleri Bakanlığımız başkanlığında 31 Ocak 2014 tarihinde Brüksel’de gerçekleştirildi. Bu çerçevede, Vize Diyalogu Yol Haritası kapsamında, ülkemizdeki mevzuat, idari yapı, uygulama ve kapasitenin incelenmesi amacıyla AB uzman heyetleri tarafından yapılan ziyaretler tamamlandı.
14 Nisan	“Geri Kabul Anlaşması’nın yürürlüğe girmesine yönelik gerekli iç prosedürlerin AB bakımından tamamlandığı Konsey Sekreteryası tarafından bildirildi.
15 Nisan	122. Türkiye-AB Ortaklık Komitesi Toplantısı Brüksel’de yapıldı.
23 Haziran	52. Türkiye-AB Ortaklık Konseyi Toplantısı Lüksemburg’da yapıldı.
28 Haziran	Geri Kabul Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğu dair 6547 sayılı Kanun Resmi Gazete ’de yayımlandı.
29 Ağustos	Büyükelçi Sayın Volkan Bozkır, Avrupa Birliği Bakanı ve Başmüzakerecilik görevini Sayın Mevlüt Çavuşoğlu’ndan devraldı.
18 Eylül	Türkiye'nin Yeni Avrupa Birliği Stratejisi açıklandı.
1 Ekim	Geri Kabul Anlaşması Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına yönelik hükümleri

itibariyle yürürlüğe girdi.

8 Ekim

“Türkiye 2014 yılı İlerleme Raporu” ve “2014-2015 Genişleme Stratejisi ve Başlıca Zorluklar Bildirimi” yayımlandı.

20 Ekim

Vize Serbestisi Diyalogu Yol Haritasının uygulanmasına dair ilk Komisyon raporu yayımlandı.

AB uzman ziyaretleri sonucunda hazırlanan ve ülkemizdeki mevzuat, idari yapı, uygulama ve kapasite hakkında AB tarafının tespitleri ile bu alanlarda yapılması beklenen ilave düzenlemeler ve tavsiyelere yer verilen raporun yayınlanması süreç açısından önemli bir aşama teşkil etmektedir.

Komisyon'un raporla birlikte yayımladığı açıklamada, raporun Türkiye'nin Yol Haritası'ndaki koşulları ne ölçüde karşıladığını değerlendiren ilk rapor olduğuna işaret edilmekte, Türkiye'nin etkin çaba gösterdiğini teyit ettiği, göç, uluslararası koruma ve belge güvenliği alanlarında sağlanan ilerlemenin memnuniyetle karşılandığı, sınır yönetimi, polis-yargı işbirliği alanlarında atılacak adımlar olduğu bildirilmektedir.

16 Ekim

Türkiye'nin Yeni AB İletişim Stratejisi açıklandı.

30 Ekim

AB'ye Katılım için Ulusal Eylem Planı'nın I. Aşaması (Kasım 2014-Haziran 2015) açıklandı.

Bakanlar Kurulu kararı ile oluşturulan ve Reform İzleme Grubu (RİG) toplantılarının yerini alan Reform Eylem Grubu (REG) toplantılarının ilki, Ankara'da gerçekleştirildi.

8 Kasım

Avrupa Birliği (AB)'ye katılım sürecinde, Kopenhag siyasi kriterlerinin yerine getirilmesi için gerekli olan mevzuatı uyumlaştırma çalışmaları kapsamında gerçekleştirilen reformların en üst düzeyde takip edilebilmesi ve reformların etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamak amacıyla 2003 Eylül ayında Reform İzleme Grubu (RİG) kurulmuştur. RİG'in adında yer alan “izleme” sözcüğü yerine reform sürecinde daha aktif bir role işaret eden “eylem” kavramı getirilip, RİG'in adı, Bakanlar Kurulumuzun onayı ile 2014 yılının Kasım ayında Reform Eylem Grubu (REG) olarak değiştirilmiştir.

REG toplantılarına Avrupa Birliği Bakanı ve Başmüzakereci ile Adalet, Dışişleri ve İçişleri Bakanları katılmaktadır. REG'in sekreteryaya hizmetleri Avrupa Birliği Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

1 Aralık

AB'ye Katılım için Ulusal Eylem Planı'nın II. Aşaması (Haziran 2015-Haziran 2019) açıklandı.

Avrupa Birliği Bakanlığı Antalya Temsilciliği açıldı.

21 Aralık

Yerel düzeyde yürütmekte olduğumuz faaliyetlere ivme kazandırabilmek amacıyla Bakanlar Kurulu'nun 7/10/2013 tarihli kararı ile İstanbul'da, 12/08/2014 tarihli kararı ile de İzmir ve Antalya'da Bakanlığımızın İl Temsilcilikleri kurulmuştur. Söz konusu temsilcilikler vasıtasıyla 2015 yılı içerisinde yaklaşık 100 etkinlik gerçekleştirilmiş ve yaklaşık 5,000 kişiye AB süreci ve AB mali yardımları hakkında bilgi verilmiştir.

AB müzakere sürecine ilişkin yerel düzeyde farkındalığı artırmak, AB mali yardımlarından daha etkin bir şekilde faydalanılmasına yardımcı olmak hedefiyle çalışmalarına devam eden temsilciliklerimiz vasıtasıyla bugüne kadar çeşitli eğitim faaliyetleri, bilgilendirme toplantıları ve sunumlar gerçekleştirilmiş; bunun yanı sıra merkezde Bakanlığımızca yürütülen çalışmalar da yine temsilciliklerimizde görevli uzmanlarca desteklenmiştir.

2015

11 Şubat

Çalışma yönetim değiştirilen Alt Komiteler 3 yıllık aradan sonra tekrar toplanmaya başladı.

19 Şubat

Avrupa Birliği Bakanlığı İzmir Temsilciliği açıldı.

	İzmir Temsilciliğimizin de açılması ile Avrupa Birliği Bakanlığı İl Temsilcilikleri sayılı 3'e yükseldi.
20 Şubat	II. REG toplantısı Ankara'da gerçekleştirildi.
16 Mart	Türkiye-AB Yüksek Düzeyli Enerji Diyalogunun ilk toplantısı düzenlendi.
30 Nisan	123. Türkiye-AB Ortaklık Komitesi Toplantısı Brüksel'de yapıldı.
18 Mayıs	53. Türkiye-AB Ortaklık Konseyi Toplantısı Brüksel'de yapıldı.
13 Temmuz	Türkiye-AB Geri Kabul Anlaşmasının uygulanmasına ilişkin konuları ele alacak Ortak Geri Kabul Komitesinin ilk toplantısı Brüksel'de yapıldı.
28 Ağustos	Sayın Ali Haydar Konca, Avrupa Birliği Bakanı ve Başmüzakerecilik görevini Büyükelçi Sayın Volkan Bozkır'dan devraldı.
22 Eylül	Sayın Prof. Dr. Beril Dedeoğlu, Avrupa Birliği Bakanı ve Başmüzakerecilik görevini Sayın Ali Haydar Konca'dan devraldı.
4-6 Ekim	Sayın Cumhurbaşkanımız'ın, Belçika Kralı Philippe'in davetine icabetle, 4-6 Ekim 2015 tarihlerinde Belçika'ya gerçekleştirdiği ziyaret çerçevesinde, Başbakan Charles Michel, Senato Başkanı Christine Defraigne ve Temsilciler Başkanı Siegfried Bracke'nin yanı sıra, AB Konseyi Başkanı Donald Tusk, AB Komisyonu Başkanı Jean-Claude Juncker ve AP Başkanı Martin Schulz'la görüşmeler gerçekleştirmiştir.
15 Ekim	Brüksel'de gerçekleştirilen AB Liderler Zirvesi'nde, Türkiye ve AB arasında AB'ye yönelik mülteci akınının kontrol edilmesine yönelik Eylem Planı üzerinde anlaşıldı.
10 Kasım	"Türkiye 2015 yılı İlerleme Raporu" ve "AB Genişleme Stratejisi" yayımlandı.
24 Kasım	Büyükelçi Sayın Volkan Bozkır, Avrupa Birliği Bakanı ve Başmüzakerecilik görevini Sayın Beril Dedeoğlu'ndan devraldı.
29 Kasım	AB Kurumları başkanları ve 28 üye ülke Devlet veya Hükümet Başkanının katılımıyla ilk Türkiye-AB Zirvesi Brüksel'de yapıldı. Sayın Cumhurbaşkanımızın 2015 yılı Ekim ayında Brüksel'de Avrupa Birliği Zirvesi Başkanı Donald Tusk, Avrupa Parlamentosu Başkanı Martin Schulz ve Avrupa Komisyonu Başkanı Jean-Claude Juncker ile temaslarının ardından 29 Kasım 2015 tarihinde Brüksel'de gerçekleştirilen Türkiye-AB Zirvesi'nde taraflar Türkiye'nin katılım sürecinin yeniden canlandırılmasının gerekliliği hususunda mutabık kalarak Ortak Deklarasyonu kabul etmişlerdir. 29 Kasım 2015 Türkiye-AB Zirvesi Ortak Deklarasyonunda; <ul style="list-style-type: none"> • Katılım Müzakerelerine hız verilmesi ve yeni fasılların açılmasına yönelik hazırlıkların Komisyon tarafından başlatılması, • Türkiye – AB Üst Düzey Diyalogunun çeşitli platformlarla güçlendirilmesi, • Vize Serbestisi Diyalogunun hızlandırılması ve Türk vatandaşları için Schengen Bölgesine vizesiz seyahatin 2017 sonu yerine Ekim 2016 Ekim'de kaldırılması • Ortak Göç Eylem Planının uygulanması • Türkiye için Sığınmacı Mali İmkanının oluşturulması • Gümrük Birliğinin güncellenmesi konularında mutabık kalındı.
29 Kasım	29 Kasım 2015 Türkiye-AB Zirvesinde zikredilmeyen ancak AB Komisyonu Başkanı Sayın Juncker'ın Dönemin Başbakanı Sayın Ahmet Davutoğlu'na hitaben yazdığı 29 Kasım 2015 tarihli mektubunda tek tek sayılan 5 faslın (15. Enerji, 23.

Yargı ve Temel Haklar, 24. Adalet, Özgürlük ve Güvenlik, 26. Eğitim ve Kültür, 31. Dış, Güvenlik ve Savunma Politikası) müzakereye açılmasına yönelik hazırlıkların 2016 yılının ilk çeyreğinde tamamlanacağı, diğer fasıllara ilişkin hazırlıkların da başlatılacağı vurgulanmaktadır. Nitekim 29 Kasım Türkiye-AB Zirvesi'nin hemen ardından, AB Komisyonu ile bu fasılların açılması için gerekli çalışmalar başlamış, ülkemiz katkısını Komisyona iletmiştir. Söz konusu fasıllarda hazırlıkların hızlandırılması konusunda varılan mutabakat, 18 Mart 2016 tarihli Türkiye - AB Zirvesinde de yer bulmuştur.

11 Aralık

III. REG toplantısı Ankara'da gerçekleştirildi.

14 Aralık

17. Ekonomik ve Parasal Politika faslı müzakerelere açıldı.

17 Aralık

29 Kasım 2015'te gerçekleştirilen Türkiye-AB Zirvesinde kabul edilen "Ortak Eylem Planı"na ilişkin olarak Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan ilk Uygulama Raporu yayımlandı.

Rapor, 30 Kasım – 16 Aralık arası yaklaşık 15 günlük dönemi kapsamaktadır.

Raporda 15 günlük kısa bir sürede dahi düzensiz göçte azalma kaydedildiği, işbirliğinin mutlak surette sürdürülmesi gerektiği ifade edildi.

2016

25 Ocak

Türkiye-AB Bakanlar Düzeyindeki Siyasi Diyalog Toplantısı Ankara'da gerçekleştirildi.

28 Ocak

Türkiye-AB Yüksek Düzeyli Enerji Diyalogu İkinci Toplantısı İstanbul'da yapıldı.

10 Şubat

29 Kasım 2015'te gerçekleştirilen Türkiye-AB Zirvesinde kabul edilen "Ortak Eylem Planı"na ilişkin olarak Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan ikinci Uygulama Raporu yayımlandı.

Raporda, Türkiye üzerinden AB'ye düzensiz göçün giderek azaldığı belirtilirken, AB ve Türkiye'nin mülteci krizi yönetiminde uygulamaları gereken yükümlülükler değerlendirildi.

Rapor, 17 Aralık 2015 – 30 Ocak 2016 arası yaklaşık 45 günlük dönemi kapsamaktadır.

26 Şubat

18 Eylül 2014 tarihli Türkiye'nin Yeni AB Stratejisinin ikinci ayağının uygulamasına ilişkin hazırlanan AB'ye Katılım İçin Ulusal Eylem Planı (2015-2019) güncellendi.

4 Mart

29 Kasım 2015'te gerçekleştirilen Türkiye-AB Zirvesinde kabul edilen "Ortak Eylem Planı"na ilişkin olarak Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan üçüncü Uygulama Raporu yayımlandı. Raporda, Türkiye'nin Ortak Eylem Planı çerçevesinde attığı adımlarla iyi bir başlangıç yaptığı ifade edilmektedir.

Rapor 1 Şubat-2 Mart 2016 dönemini kapsamaktadır.

4 Mart

Vize Serbestisi Diyalogu Yol Haritasının uygulanmasına dair ikinci Komisyon raporu yayımlandı.

7 Mart

II. Türkiye-AB Zirvesi Brüksel'de yapıldı.

Türkiye Zirve'de, insani bir bakış açısıyla Ege Denizi'nde yaşanan ölümleri sonlandırmak amacıyla AB ile geliştirilecek işbirliğine ilişkin olarak aşağıda kısaca özetlenen önerilerini sundu.

Önerilen planın amacı, düzensiz göç yoluyla Ege üzerinden AB ülkelerine ulaşmanın mümkün olmayacağını ve girilen risklere rağmen göçmenin ülkemize geri gönderileceğinin anlaşılması ve böylelikle düzensiz göç akımının kesilmesidir.

7 Mart Zirvesi Türkiye'nin önerileri etrafında şekillenmiş ve Zirve sonrasında AB tarafından yapılan Açıklamada önerilerimizin hepsi yer almıştır.

Buna göre;

- Türkiye'den Yunan adalarına 20 Mart 2016'dan sonra geçen tüm yeni

düzensiz göçmenler Türkiye'ye iade edilecektir.

- Yunan adalarından Türkiye'ye iade edilen her bir Suriyeli karşılığında, Türkiye'den bir Suriyeli AB'ye yerleştirilecektir.
- "1'e 1" formülü Ege denizinde yaşanan ölümlere son verilmesi ve kamu düzeninin yeniden tesis edilmesi amacıyla geçici ve olağanüstü nitelikte bir uygulamadır.

Düzensiz göçe son verme amacını karşılamaması ve iade sayısının Zirve'de mutabık kalınan sayıya yaklaşması halinde bu mekanizma gözden geçirilecektir. Bu sayının aşılması halinde ise mekanizma sona erdirilecektir. Türkiye ve AB arasındaki düzensiz geçişler sona erdiğinde ya da en azından büyük ölçüde ve sürdürülebilir şekilde azaldığında Gönüllü İnsani Kabul Planı uygulamaya girecektir.

18 Mart

III. Türkiye-AB Zirvesi Brüksel'de yapıldı.

18 Mart 2016 Zirvesi, 29 Kasım 2015 ve 7 Mart 2016 Zirvelerinden sonra gerçekleştirilen üçüncü Türkiye-AB Zirvesidir.

Söz konusu üç Zirve, AB tarafından göç krizi odaklı planlanmakla birlikte, üç toplantıda da ilişkilerimiz tüm boyutlarıyla ele alındı.

18 Mart 2016 Türkiye-AB Zirvesi Sonuç Bildirisinde Yer Alan Temel Unsurlar Şunlardır:

- 33-Mali ve Bütçesel Hükümler faslıının AB Konseyi Hollanda Dönem Başkanlığında açılması ve diğer fasılların açılmasına yönelik hazırlık çalışmalarına hız kazandırılarak devam edilmesi,
- Düzensiz göçün önlenmesi amacıyla "1'e 1" formülünün hayata geçirilmesi,
- "1'e 1" formülünün başarıyla uygulanması halinde AB'nin Gönüllü İnsani Kabul Planı'nın devreye sokulması,
- Türkiye için Sığınmacı Mali İmkânı kapsamında başlangıç olarak tahsis edilen 3 milyar avronun kullanımının hızlandırılması,
- 2018 sonuna kadar ilave 3 milyar avro fon sağlanması,
- Vize Serbestisi Diyalogunun hızlandırılarak Haziran 2016 sonu itibarıyla vizenin kaldırılması,
- Gümrük Birliği'nin güncellenmesi çalışmalarına devam edilmesi,
- Türkiye sınırına yakın belirli alanlarda yerel nüfus ve mülteciler için daha güvenli alanlar oluşturulması için işbirliği yapılması.

Sığınmacı krizinin etkilerinin zirveye ulaştığı 2016 yılında, Türkiye-AB ilişkilerinde de yeni bir döneme girildi ve bu Zirve sonucunda güçlenen işbirliği ile Türkiye-AB ilişkileri ivme kazandı.

20 Nisan

Avrupa Komisyonu, 20 Nisan 2016 tarihinde 18 Mart 2016 Türkiye-AB Zirvesi Sonuç Bildirisinin uygulanmasına ilişkin ilk raporunu yayımladı.

Rapor, Avrupa Komisyonu'nun 29 Kasım 2015 Türkiye-AB Zirvesinde mutabık kalınan Ortak Eylem Planına ilişkin ahiren yayımladığı üç raporun devamı niteliğindedir. 18 Mart 2016 Zirvesi'nde ele alınarak Türkiye-AB Zirvesi Sonuç Bildirisinde yer alan hususlar hakkında kaydedilen gelişmelere ilişkin bilgileri ve Komisyonunun tavsiyelerini içermektedir.

25-26 Nisan

Türkiye-AB Yüksek Düzeyli Ekonomik Diyalogu toplantısı Ankara ve İstanbul'da yapıldı.

4 Mayıs

AB Komisyonu, vize serbestisinin Haziran ayı sonunda gerçekleştirilmesi amacıyla, gereken AB içi yasama sürecini hesaba katarak, 3. Vize Serbestisi Diyalogu Raporu'nu açıkladı. AB Komisyonu bu raporla eşzamanlı olarak, ülkemize uygulanan Schengen Vizesi'nin kaldırılması yönünde 539/2001 sayılı AB Tüzüğü'nde değişiklik yapılmasını AB Konseyi'ne ve Avrupa Parlamentosu'na tavsiye etti.

AB Komisyonu, tavsiyesini yaparken 72 yükümlülüğün geriye karşılanmak üzere

7 yükümlülük kaldığını, bunların ikisinin zamanı gelince karşılanacak pratik hususlar olduğunu (Geri Kabul Anlaşmasının üçüncü ülke vatandaşları için de yürürlüğe girmesi ve Parmak izi içeren biyometrik pasaportların kullanıma sokulması), kalan 5 yükümlülüğün:

- Özellikle siyasi partilerin finansmanı, dokunulmazlıklar, rüşvet ve yargı bağımsızlığı konularında olmak üzere toplam dört değerlendirme turunda verilen GRECO (Avrupa Konseyi'nin Yolsuzluğa Karşı Devletler Grubu) tavsiyelerinin uygulanması için gerekli mevzuatın kabulü,
- Kişisel verilerin korunması hakkında mevzuatın AB standartlarıyla uyumlu hale getirilmesi, özellikle kurulacak kurumun bağımsız olarak hareket etmesi ve kolluk kuvvetlerinin faaliyetlerinin kanun kapsamında olmasının sağlanması,
- Europol ile operasyonel anlaşmanın müzakere edilmesi,
- Tüm AB üye ülkeleri ile cezai konularda etkin adli işbirliğinin sağlanması,
- Avrupa standartlarıyla uyumlu olarak terörizmle mücadele mevzuatı ve uygulamalarının yenilenmesi, özellikle terörizmin tanımının kapsamının daraltılması ve orantılı olma kriterinin getirilmesi amacıyla değiştirilen AB 2002/475/JHA Çerçeve Kararı'nda yer alan terörizm tanımıyla daha iyi uyum sağlanması

olduğunu ve bu hususlarının en kısa zamanda karşılanacağı anlayışıyla yasama sürecini başlatmak üzere söz konusu tüzük değişikliği önerisinde bulunduğunu belirtmiştir.

24 Mayıs	Sayın Ömer Çelik Avrupa Birliği Bakanı ve Başmüzakerecilik görevini Büyükelçi Sayın Volkan Bozkır'dan devraldı.
31 Mayıs	124. Türkiye-AB Ortaklık Komitesi Toplantısı Brüksel'de yapıldı.
15 Haziran	<p>Avrupa Komisyonu, 15 Haziran 2016 tarihinde 18 Mart 2016 Türkiye-AB Zirvesi Sonuç Bildirisinin uygulanmasına ilişkin ikinci raporunu yayımladı.</p> <p>Raporda, "1'e 1" Uzlaşısı kapsamında Türkiye'ye yapılan iadelerin sınırlı sayıda kalmasının temel nedeninin, sığınmacıların kabulü ve sığınma başvurularının değerlendirilmesi hususlarında Yunanistan'da gerekli sistemin kurulamaması ve işleyişindeki aksaklıklar olduğu belirtilmektedir.</p> <p>Türkiye'nin 18 Mart Türkiye-AB Zirvesi Sonuç Bildirisi kapsamında yaptıklarına ilişkin eleştiri bulunmamakla birlikte 2 tavsiye öne çıkmaktadır:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Türkiye-AB Geri Kabul Anlaşması'nın tüm hükümleriyle 1 Haziran 2016'da yürürlüğe girmesine ilişkin ilgili Bakanlar Kurulu Kararının çıkarılması,2) Vize Serbestisi Diyalogu yükümlülüklerinin tamamlanması.
23 Haziran	Birleşik Krallık, yüzde 52 oyla Avrupa Birliği'nden ayrılmaya karar verdi
30 Haziran	33. Mali ve Bütçesel Hükümler faslı AB Konseyi Hollanda Dönem Başkanlığı sırasında Brüksel'de düzenlenen Hükümetlerarası Konferans ile müzakerelere açıldı.
15 Temmuz	AB Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Mogherini ve Avrupa Komisyonu Genişleme Politikası ve Katılım Müzakerelerinden Sorumlu Komisyon Üyesi Hahn ülkemizde yaşanan hain darbe girişimini kınayan bir mesaj yayımladı.
2-3 Eylül	<p>AB Gayriresmi Dışişleri Bakanları Toplantısı Bratislava'da yapıldı.</p> <p>Birleşik Krallık'ın Avrupa Birliği'nden ayrılma kararının ardından AB'deki mevcut sorunları ele almak ve ortak gelecek için atılacak adımları tartışmak üzere 27 üye ülkenin Hükümet ve Devlet Başkanlarının katılımıyla Bratislava'da gayri resmi bir AB Zirvesi düzenlendi. Türkiye'yi temsilen AB Bakanı ve Başmüzakereci Sayın Ömer Çelik katıldığı toplantıda Sayın Çelik 15 Temmuz Darbe Girişimi hakkında üye ülkelere bilgi verdi ve ülkemiz açısından bir varoluş meselesi olan darbe teşebbüsüne verilen tepkilerin yetersiz olduğunu vurguladı.</p>

Zirvede göç ve dış sınırların kontrolü, iç ve dış güvenlik ve son olarak da ekonomik ve sosyal kalkınma konuları ele alınmıştır.

9 Eylül

Türkiye-AB Yüksek Düzeyli Siyasi Diyalog Toplantısı yapıldı.

Avrupa Birliği Bakanı ve Başmüzakereci Sayın Ömer Çelik, Dışişleri Bakanı Sayın Mevlüt Çavuşoğlu, AB Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi ve AB Komisyonu Başkan Yardımcısı Sayın Federica Mogherini ile Genişleme ve Komşuluk Politikasından sorumlu AB Komiseri Sayın Johannes Hahn'ın katılımlarıyla Ankara'da gerçekleştirildi.

Toplantıda Türkiye'nin AB'ye katılım müzakerelerinde mevcut durumun yanı sıra, her iki tarafı da yakından ilgilendiren göç krizi, vize serbestisi diyalogu, ekonomi, enerji ve ticaret alanlarında geliştirilen işbirliği konuları ele alındı. Ayrıca, bölgesel ve uluslararası konularda da görüş alışverişinde bulunuldu.

Siyasi Diyalog Toplantısı, Türkiye-AB birlikteliğinin temelini oluşturan ortak değerlere ve karşılıklı taahhütlere bağlılığın teyit edildiği bir toplantı oldu.

28 Eylül

Avrupa Komisyonu, 28 Eylül 2016 tarihinde 18 Mart 2016 Türkiye-AB Zirvesi Sonuç Bildirisinin uygulanmasına ilişkin üçüncü raporunu yayımladı.

Zor koşullara rağmen, 18 Mart Türkiye-AB Zirvesi sonuçlarının uygulanmasının derinleşmeye ve hızlanmaya devam ettiği vurgulanan Rapor'da, "1'e 1" uzlaşısı kapsamında Türkiye'ye yapılan iadelerin sınırlı sayıda kalmasının temel nedeni olarak, sığınmacıların kabulü ve sığınma başvurularının değerlendirilmesi hususlarında Yunanistan'da gerekli sistemin kurulamaması ve işleyişindeki aksaklıklar gösterilmektedir.

Ayrıca, 15 Temmuz darbe girişimi de Rapor'da demokrasiye yapılan bir saldırı olarak tanımlanmakta ve AB'nin Türkiye'nin yanında olduğunu vurguladığı ifade edilmektedir. Bununla birlikte Türkiye'nin en üst temel haklar ve hukukun üstünlüğün standartlarına uymasına yönelik AB tarafından yapılmış olan çağrılar da Rapor'da belirtilmektedir.

9 Kasım

"2016 yılı Türkiye Raporu" ve "Genişleme Strateji Belgesi" yayımlandı.

24 Kasım

Avrupa Parlamentosu Genel Kurulunda ülkemiz ile katılım müzakerelerinin geçici olarak dondurulmasına ilişkin çağrıda bulunan karar kabul edildi. Toplam 623 AP üyesinin katıldığı oylamada 479 kabul, 37 ret ve 107 çekimser oy kullanıldı.

29-30 Kasım

Türkiye-AB ilişkilerinin önemini ele alındığı Sivil Toplum Diyalogu toplantıları, akademisyenlerin, medya ve iş dünyası temsilcilerinin katılımıyla Brüksel'de gerçekleştirildi.

13 Aralık

AB Dışişleri Bakanları, AB Genel İşler Konseyi (GİK) toplantısında bir araya geldi. Avusturya'nın Türkiye karşıtı tutumu nedeniyle "Genişleme ve İstikrar ve Ortaklık Süreci"ne ilişkin ortak bir karar alınmadı ve bu gündem maddesi altında Konsey Sonuçları kabul edilemedi. Öte yandan üyelerin büyük çoğunluğunun desteğini alan metin, Slovak Dönem Başkanlığı'nın açıklaması olarak yayımlandı ve Hollanda'nın isteği üzerine "şu an hüküm süren şartlar altında, yeni bir faslın müzakerelere açılması değerlendirilmemektedir" ifadesi metinde yer buldu. Açıklama, 27 ülkenin imzası ile duyuruldu. AB Genel İşler Konseyi ortak uzlaşi halinde bir Konsey Sonuç metni ortaya koyamadı.

14-15 Aralık

Türkiye-AB ilişkilerinin önemini ele alındığı Sivil Toplum Diyalogu toplantıları, akademisyenlerin, medya ve iş dünyası temsilcilerinin katılımıyla Berlin'de gerçekleştirildi.

15-16 Aralık

15 Aralık tarihinde yapılan AB Zirvesi, "Genişleme, İstikrar ve Ortaklık Süreci"ni ve bir süredir tartışmalara konu olmasına rağmen Türkiye'nin katılım müzakerelerini gündemine almadı. Zirve'de "Göç" gündem maddesi altında Türkiye ile yürütülen işbirliğine atf yapıldı. Bu kapsamda Zirve, AB-Türkiye bildirisinin uygulanmasına yönelik taahhüdünü yineledi ve bildirisinin tüm unsurlarının tam ve ayırım yapılmaksızın uygulanmasının önemine dikkat çekti.

21 Aralık

Avrupa Komisyonu gümrük birliğinin modernizasyonu müzakerelerini başlatmak

için Konsey'den yetki talep etti.

2017

9-10 Ocak	Türkiye-AB ilişkilerinin öneminin ele alındığı Sivil Toplum Diyalogu toplantıları, akademisyenlerin, medya ve iş dünyası temsilcilerinin katılımıyla Londra'da gerçekleştirildi.
17 Ocak	Birleşik Krallık Başbakanı Theresa May, 17 Ocak 2017 tarihinde İngiliz Hükümetinin AB'den çıkış stratejisini açıkladı. Birleşik Krallık'ın AB'den ayrılmaya kararlı olduğunu vurgulayan Başbakan May, ülkesinin Tek Pazar'dan da çıkacağını belirterek, Birleşik Krallık'ın tercihini "sert Brexit" yönünde yaptığını açıklamış oldu.
20 Ocak	Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) Donald Trump dönemi resmen başladı. ABD-AB transatlantik ilişkilerin doğası sorgulanmaya başlandı.
3 Şubat	Malta'da AB hükümet ve devlet başkanlarının katılımıyla gayriresmi zirve toplantısı gerçekleştirildi. Toplantıda, Orta Akdeniz rotası üzerinden AB'ye düzensiz geçişler ve olası çözüm yolları ele alındı.
1 Mart	Avrupa Komisyonu Başkanı Jean-Claude Juncker 1 Mart 2017 tarihinde Avrupa Parlamentosu'nda yaptığı sunuşla, Avrupa Birliği'nin (AB) Geleceğine İlişkin Beyaz Kitap'ı kamuoyuyla paylaştı.
3 Şubat	Malta'da AB hükümet ve devlet başkanlarının katılımıyla gayriresmi zirve toplantısı gerçekleştirildi. Toplantıda, Orta Akdeniz rotası üzerinden AB'ye düzensiz geçişler ve olası çözüm yolları ele alındı.
6 Mart	Fransa'nın ev sahipliğinde Almanya, İspanya, Fransa ve İtalya arasında Versay'da gayriresmi bir Zirve gerçekleştirildi.
7 Mart	AB Genel İşler Konseyi (GİK) 7 Mart 2017 tarihinde Brüksel'de toplandı.
9-10 Mart	AB Zirvesi yapıldı. Zirve, Haziran 2017-Kasım 2019 dönemi için AB Konsey Başkanlığı seçimiyle başladı. Seçime tek aday olarak giren Donald Tusk'un ikinci bir dönem için daha görev yapmasına Polonya'nın itirazı nedeniyle oyçokluğu ile karar verildi.
25 Mart	Roma Antlaşmasının 60. yıldönümü vesilesiyle AB Zirvesi Roma'da toplandı.
27-28 Mart	AB Adalet ve İçişleri Konseyi, Brüksel'de bir toplantı gerçekleştirdi. •Konseyde; "Göç", "Geri Dönüş Politikası", "Avrupa Sahil ve Güvenlik Ajansı", "Avrupa Ortak Sığınma Sistemi", "Sınır Yönetimi alanında gelişmeler" ile "Radikalizmle Mücadele" başlıkları ele alındı.
29 Mart	Başbakan Theresa May'in Birleşik Krallık'ın AB'den çıkmasına ilişkin resmi bildirimini içeren mektubu AB Konseyi Başkanı Donald Tusk'a 29 Mart 2017 tarihinde tevdi edildi.
5 Nisan	Avrupa Parlamentosu, Brexit sürecinde Birleşik Krallık ile yürütülecek müzakerelere ilişkin tutumunu ortaya koyan kararı 516 lehte, 133 aleyhte, 50 çekimser oy ile kabul etti.
25 Nisan	Ülkemiz, AKPM Genel Kurulu tarafından alınan 2156(2017) sayılı Karar ile 2004 yılından bu yana tabi olduğu denetim sonrası diyalog sürecinden çıkartılarak yeniden denetim sürecine sokuldu. kabul etti.
29 Nisan	Birleşik Krallık'ın AB'den çekilmesi (Brexit) özel gündemiyle toplanan AB Konseyi'nde "Rehber İlkeler Belgesi" oybirliğiyle kabul edildi.
25 Nisan	Ülkemiz, AKPM Genel Kurulu tarafından alınan 2156(2017) sayılı Karar ile 2004 yılından bu yana tabi olduğu denetim sonrası diyalog sürecinden çıkartılarak yeniden denetim sürecine sokuldu. kabul etti.

3 Mayıs	Avrupa Komisyonu, Brexit sürecine yönelik bir taslak Tavsiye Kararı yayımlamıştır.
10-11 Mayıs	AB Bakanı ve Başmüzakereci Sayın Ömer Çelik Brüksel ve Strazburg'da resmi temaslarda bulundu.
22 Mayıs	AB Zirvesinde karara bağlanan Tavsiye Kararı kapsamında, rehber ilkelerin somut uygulamadaki işleyişini belirleyecek "müzakere direktifleri" ile Avrupa Komisyonunu müzakerelerin yürütülmesi için görevlendiren yetki kararı kabul edildi.
25 Mayıs	NATO Zirvesi vesilesiyle Brüksel'e giden Sayın Cumhurbaşkanımız, üst düzey Avrupa Birliği (AB) yetkilileri ile görüşmelerde bulundu.
